

Til § 2.

Dels til direkte Sikring af enkelte vigtigere Punkter paa Kysten, dels og navnlig til Støtte for Søforsvaret bør der tilvebringes nogle mindre Kystbefæstningsanlæg. Uden at gaa til en uforholdsmæssig kostbar Udvikling af Flaaden, vil man ikke udelukkende kunne basere dens Virksomhed paa dens Hovedstation, Kjøbenhavn. Den maa raade over et Tilflugtssted i Farvandene udenfor Sundet til Forsyning med Kul, Ammunition og Proviant, til Foretagelse af mindre Reparationer og til Hvile for Besætningerne, hvis den skal holdes nogenlunde intakt og fuld kampdygtig til det Tidspunkt, da dens egentlige Opgaver fremstiller sig til Løsning. Dette Tilflugtssted maa selvfølgelig vælges under det Hensyn, at de Ofre af Penge, af Personel og Materiel, som bringes for at skabe det, i videst mulig Udstrækning kommer Forsvaret i sin Helhed til gode. Betingelserne for, at Søforsvaret kan gøre sig gældende og udfylde sine Formaal, er først og fremmest, at det kan opretholde Herredømmet over det indre Farvand *Syd for Sjælland*. Man vil nemlig derved i Tilfælde af Neutralitetsbrud have muliggjort:

1. Flaadens Forbindelse over Søen eller over Land med dens Hovedbasis, Kjøbenhavn,
2. Forbindelse ad flere Veje med Krigsskuepladsen paa Søen og dermed Betingelserne for at kunne foretage Angreb,
3. Forbindelsen mellem Øerne i den sjællandske Øgruppe,
4. Dækning af en saa stor Del af de sjællandske Kyster, at Hærens Dispositioner betydelig lettes.

Dette Farvand er altsaa af største Betydning for Forsvaret i sin Helhed af den sjællandske Øgruppe; intet andet Punkt vilde tilnærmelsesvis byde de samme Fordele; det er derfor af Naturen anvist som Støttepunkt for Søforsvaret, og man maa skabe Betingelserne for at gøre det egnet i saa Henseende.

Det centrale Punkt i Farvandet er *Masnedø*, der med forholdsvis smaa Midler kan gøres til den egentlige Reduit, som, selv om den ydre Del af Stillingen er tabt, ikke vil kunne angribes paa nært Hold af større Skibe.

De mod Nordøst og Syd førende Løb — Bøgestrømmen og Guldborgsund — ville overhovedet ikke kunne benyttes til Angreb paa Stillingen, da de er impassable

om Natten og kun kan besejles af Torpedobaade.

I det mod Øst førende Udløb, Grøn-sund, er største Dybde ca. 3,8 m. (ca. 12 Fod); det bør spærres ved et lettere Anlæg; dets Gennemskæring til ca. 5,7 m.s (ca. 18 Fods) Dybde er en Foranstaltning, der saavel af militære Grunde som af Hensyn til den private Skibsfart bør søges gennemført snarest muligt.

Af de 5 Løb, der fører mod Vest, ere de 2 nordligste (Agersøund og Omøund) snævre, men dybe og for saa vidt passable for alle Skibe; det midterste Løb er kun passabelt for Torpedobaade og andre mindre Fartøjer, de 2 sydligste praktisk talt kun for Skibe af højst 5,7—6,3 m.s (ca. 18—20 Fods) Dybtgaaende. Tilgangen til de 2 nordligste og de 2 sydligste af de vestlige Løb maa spærres ved Miner, hvilket kan ske paa en saadan Maade, at de kunne passeres af vore egne Skibe. Disse Spærringer maa have artilleristisk Forsvar, som til Dels kan paalægges Flaaden. Man kunde muligt udelukkende anvende flydende Materiel dertil, men maatte da gaa til at anskaffe Fartøjer, der vare særlig egnede til denne Opgave, og i det hele anskaffe Søkrigsmateriel i langt større Udstrækning, end Flaadens egentlige Opgaver i øvrigt foreskriver; dette stationære Forsvar vilde med andre Ord blive unødvendig kostbart og ogsaa unødvendig saarbart, hvorfor man bør gaa den naturlige og langt den billigste Vej, nemlig at anvende Skyts monteret i Land, hvor Forholdene tillade det. For at give Forsvaret af Minespærringerne fornøden Fasthed og for at sikre Herredømmet over den indre Stillings vestlige For-terrain, og derved imødegaa Faren for en midlertidig Afspærring af den vestlige Tilgang til Masnedø-Afsnittet, maa derfor foruden et Værk paa Masnedø følgende Værker anlægges:

Et Værk paa Stignæseshalvøen til Støtte for Mineforsvaret.

Et Værk paa Vejro med den dobbelte Opgave at støtte Mineforsvaret og deltage i Forsvaret af det indre Farvand.

Et Værk paa Knudshoved til Støtte for Forsvarets Forposter og for deboucherende eller tilbagegaaende Fartøjer.

Endvidere bør der som nævnt tilvebringes et ca. 5,7 m. (ca. 18 Fod) dybt Løb i Grøn-sund og anlægges et Værk til dettes Sikring.

Paa den *østsjællandske Kyst* foreslaas et Batteri med tilhørende Anneksbatteri ved *Mosedø*, der i Forbindelse med det